

TEMEL YETERLİLİK TESTİ BAŞARISIRASI BARAJININ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI ÖZEL YETENEK SEÇME SINAVINA ETKİLERİ

THE EFFECTS OF THE SUCCESS RANKING OF BASIC PROFICIENCY TEST IN SPECIAL TALENT SELECTION EXAM FOR MUSIC EDUCATION PROGRAM

Çağrı BAŞBUĞ¹, Aşlı KAYA²

ÖZ: Mesleki müzik eğitimi verilen yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçimi üniversitelerin düzenlediği özel yetenek sınavıyla yapılmaktadır. Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) 2020 yılındaki kararı ile 2020-YKS'de özel yetenek sınavıyla öğrenci alan öğretmenlik programlarına öğrenci başvurularında; adayların, Temel Yeterlilik Testinde (TYT) en düşük 800.000'inci başarı sırasına sahip olmaları şartı getirilmiştir.

Araştırmanın amacı; eğitim fakültelerinin özel yetenek sınavıyla öğrenci alan öğretmenlik programlarına getirilen TYT'de en düşük 800.000'inci başarı sırasına sahip olma şartı uygulamasının müzik öğretmenliği özel yetenek seçme sınavına etkilerinin neler olduğunu ortaya koymaktır.

Bu çalışmada, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 15 üniversitenin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD oluşturmaktadır. Araştırmanın veri kaynağını oluşturan Üniversitelerin 2019 ve 2020 yıllarında yapılan Müzik Eğitimi ABD yetenek sınavlarına alan içinden ve alan dışından başvuran, sınavı kazanan, bu programlara kayıt yaptıran öğrenci sayıları ve yetenek sınavı kılavuzları üniversitelerle yapılan resmi yazışma yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen verilerde doküman incelemesi yapılmıştır.

TYT Başarı Sırası Barajı kararının, 2020 yılı Müzik Eğitimi ABD yetenek sınavlarına başvuran öğrenci sayılarının, sınavları kazanan öğrenci sayılarının ve kayıt yaptıran öğrenci sayılarının azalmasına neden olduğu sonucuna varılmıştır. 2020 yılı özel yetenek seçme sınavı içeriklerinde ise müziksel işitme-okuma-yazma boyutunda yer alan dikte ve deşifre sınavlarının kaldırılması yönünde değişikliğe neden olduğu görülmektedir.

Anahtar sözcükler: Temel yeterlilik testi, mesleki müzik eğitimi, müzik öğretmenliği programı, özel yetenek sınavı.

ABSTRACT: Student selection for higher music education institutions is realized through special talent exams organized by universities. With a new decision taken in 2020, the Council of Higher Education (CHE) announced the condition of "success ranking" in teaching programs accepting within special talent examination in the 2020 Higher Education Institutions Examination, and accordingly, the minimum success ranking was determined as 800 thousand in the Basic Proficiency Test (BPT).

The purpose of the study is to reveal the effects of the implementation of the condition of the minimum success ranking corresponding to 800 thousand in the BPT for teaching programs accepting within special talent examination on the music teaching special talent exam.

In this study, the descriptive survey model was employed. The study group of the research included the Music Education Departments of Faculty of Education, Department of Fine Arts Education at 15 universities. Data collection sources included the number of students who applied to the talent exams of the Music Education Departments held in 2019 and 2020 within and outside the field, who passed the exam and were enrolled in these programs, and the special talent exam guide. They were obtained through official correspondence with the universities. Subsequently, all of the data sources were analyzed through document analysis.

It was concluded that order of the decision of success ranking in the BPT caused a decrease in the number of students who applied to the talent exams of the Music Education Departments, who passed the exam and were enrolled in these programs in 2020. In the content of special talent selection exams for 2020, it is seen that it caused a change in the dimension of abandonment of dictation and sight-reading exams in the musical hearing-reading-writing dimension.

Keywords: The basic proficiency test, professional music education, music education program, special talent exam

Bu makaleye atf vermek için:

Başbuğ, Ç., Kaya, A. (2022). Temel Yeterlilik Testi başarı sırası barajının müzik öğretmenliği programları özel yetenek seçme sınavına etkileri, *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(3), 1356-1371

Cite this article as:

Başbuğ, Ç., Kaya, A. (2022). The effects of the success ranking of basic proficiency test in special talent selection exam for music education program. *Trakya Journal of Education*, 12(3), 1356-1371

¹. Öğr. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Muğla, Türkiye, cagribasbug@mu.edu.tr, Orcid: 0000-0001-5801-3240

² Arş. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Muğla, Türkiye, aslikaya@mu.edu.tr, Orcid: 0000-0001-9453-5556

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In a broad sense, music education is a process that makes the individuals gain musical behaviours by their own lives with a method and a purpose or, to make musical changes in behaviours of individuals by their own lives and musical education may be classified into three groups including vocational, general and volunteer musical education (Ucan, 2005, p.30). Student selection for higher music education institutions is realized through special talent exams organized by universities. Special talent exams held to select individuals who choose music as a profession and want to receive education in this field are designed to measure to what extent students have musical hearing-reading-writing, musical singing, and playing behaviors. The placement is based on a weighted average score students obtain from the Special Talent Exam consisting of musical hearing-reading-writing, musical singing, and playing steps alongside their high school GPA and the Basic Proficiency Test (BPT) Scores (ÖSYM, 2020a, p. 33).

The content of the exams to be held in the higher music education institutions of universities is announced through special talent exam guides every year. In the application, selection, and placement of students to these institutions, some changes have been made over time, such as determining the minimum success ranking, changing the content of the exam, giving additional points to students within the field. The latest change for music education departments accepting within special talent examination was made in 2020 with the decision of the Council of Higher Education (CHE). According to this decision stated in the Higher Education Institutions Examination guide issued by the Measurement Selection and Placement Center, "candidates are required to score minimum 800 thousand in the BPT to apply for the teaching programs with the special talent exam in the 2020 CHE." (ÖSYM, 2020a, p. 33).

To this end, the purpose of this study is to reveal the effects of the implementation of the condition of the minimum 800 thousand in the BPT for teaching programs accepting within special talent examination on the music teaching special talent exam.

Method

In this study, descriptive screening model was used. The descriptive surveys intend "to explain the interaction among situations by considering their relationships between previous events and conditions" (Kaptan 1998, p. 59). The screening model is an approach that aims to describe "the past or present situation as it is" (Karasar, 2006, p. 77). The study group of the research included the Music Education Departments of Faculty of Education, Department of Fine Arts Education at 15 universities. Data collection sources included the number of students who applied to the talent exams of the Music Education Departments held in 2019 and 2020 within and outside the field, who passed the exam and were enrolled in these programs, and the special talent exam guide. They were obtained through official correspondence with the universities. Subsequently, all of the data sources were analyzed through document analysis. "Document analysis involves the analysis of written materials that give information about the events or phenomena to be examined" (Yildirim & Simsek, 2016, p. 189).

Findings, Discussion and Conclusion

The findings revealed that the principle of the minimum 800 thousand success ranking in the BPT for teaching programs accepting within special talent examination set by the CHE to achieve a common level of success in providing teacher competencies led to a decline in student numbers who applied to the talent exams of the Music Education Departments, who passed the exam and were enrolled in these programs in 2020. Given the numbers of students within and outside the field, it is seen that students within the field have been adversely affected compared to students outside the field.

When the effect of the minimum success ranking in the BPT on the contents of special talent selection exams of Music Education Departments was examined, it was concluded that there was no change in the singing and playing dimensions in the 2020 talent exam guides, except for the change in the dimension of sight-reading with musical instruments. However, it is apparent that this situation resulted

in the abandonment of dictation and sight-reading exams in the musical hearing-reading-writing dimension.

Further, there is a negative correlation between the dictation and sight-reading exams conducted within the scope of musical hearing-reading-writing dimension and the number of students outside the field. In the special talent exam applications, it is understood that students within the field prefer universities offering dictation exams, while students outside the field prefer universities that do not offer dictation exams. Students within the field also prefer universities which conduct solfeggio sight-reading exam, while students outside the field mostly prefer universities that do not perform solfeggio sight-reading exam in 2020.

In the light of the results obtained, it is suggested that instead of the condition of the minimum 800 thousand success ranking in the BPT for teaching programs accepting within special talent examination, this condition should be left to the discretion of the universities. Considering the average, the BPT scores obtained in the past years, it is recommended to determine a success ranking in favor of students within the field. In addition to that, in order to make the CHE's principle of minimum 800 thousand success ranking in the BPT accessible to Fine Arts High School students, the Fine Arts High School admission requirements, the curricula of these high schools and the quality of the education should be reviewed.

GİRİŞ

Müzik eğitimi genel anlamda; bireyde müziksel davranış kazandırma, değiştirme ya da geliştirme süreci olarak tanımlanmakla beraber, yönelik olduğu temel amaçları açısından mesleki, genel ve özengen (amatör) müzik eğitimi olmak üzere üç ana türde ele alınmaktadır (Uçan, 2005, s.30).

Müziği meslek olarak seçen bireylere yönelik verilen mesleki müzik eğitimi, Ülkemizde ortaöğretim düzeyinde Konservatuvarlarda ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde verilmektedir. Konservatuvarlar özel yetenek ve becerisi olan öğrencilerin müzik ve sahne sanatları alanlarında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini, özel yetenek gerektiren üst öğretim programlarına hazırlanmalarını, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini hedeflemektedir (YÖK Devlet Konservatuvarları Yönetmeliği, 2015). Güzel Sanatlar Liselerinde ise öğrencilere güzel sanatlarla ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırılması ve güzel sanatlar alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık edilmesi hedeflenmektedir (MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 2013). Yetenek sınavıyla öğrenci alan bu kurumların ders içeriğini müzik alanına ilişkin dersler ve genel kültür dersleri oluşturmaktadır (MEB Ortaöğretim Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi, 2018).

Lisans düzeyinde ise Konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik ve Müzikoloji Bölümlerinde, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (ABD) mesleki müzik eğitimi verilmektedir. Bu kurumlara öğrenci başvuruları Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM) düzenlediği Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Temel Yeterlik Testi (TYT) puanıyla yapılmaktadır. YKS'nin 1. oturumu olan TYT'nin kapsamını Türkçe, Sosyal Bilimler, Tarih, Coğrafya, Felsefe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (veya ilave Felsefe soruları), Temel Matematik ve Fen Bilimleri becerilerini ölçmeye yönelik sorular oluşturmaktadır (ÖSYM, 2020a, s.47). Dolayısıyla bu programlara başvuran öğrenci profilini mesleki müzik eğitimi verilen ortaöğretim kurumlarından mezun olan alan içi öğrencilerin yanı sıra diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olan alan dışı öğrenciler de oluşturmaktadır.

Mesleki müzik eğitimi verilen yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçimi üniversitelerin düzenlediği özel yetenek sınavıyla yapılmaktadır. Müziği meslek olarak seçen ve bu alanda eğitim almak isteyen bireyleri seçmek amacıyla yapılan yetenek sınavlarında öğrencilerin; müziksel işitme-okuma-yazma, müziksel söyleme ve çalma davranışlarına ne düzeyde sahip oldukları ölçülmektedir. Üniversitelere göre değişiklik göstermekle birlikte öğrencilerin genel olarak müziksel işitme-okuma-yazma alanına ilişkin davranışlarının düzeyini belirlemek için bir ses, iki ses, üç ses, dört ses işitme; çalınan ezgiyi ve ritmi yineleme; verilen ritimsel ve ezgisel parçayı deşifre olarak okuma ve çalınan ezgiyi notaya alma (dikte) şeklinde yapılmaktadır. Öğrencilerin müziksel söyleme ve çalma alanlarına ilişkin davranışlarının düzeyini belirlemek için ise öğrencinin önceden hazırlamış olduğu bir eseri seslendirmesi ve kendi belirlediği çalgısıyla, önceden hazırlamış olduğu eser ya da etüdü çalması ve verilen parçayı deşifre olarak çalması beklenmektedir. Yerleştirme ise yetenek sınavlarında müziksel işitme-okuma-yazma, müziksel söyleme ve çalma alanlarından oluşan sınavlar ile belirlenen Özel

Yetenek Sınavı Puanı, Ortaöğretim Başarı Puanı ve TYT Puanı belirli ağırlıklarla çarpılarak toplanmasının ardından yerleştirmeye esas olan puan (Yerleştirme Puanı) ile hesaplanmaktadır (ÖSYM, 2020a, s. 33).

Alan yazında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek sınavlarıyla ilgili yapılmış çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalarda özel yetenek sınavlarına başvuran öğrencilerin profilleri mezun oldukları lise türü, bireysel çalgıları, yaşadıkları şehir, ailelerinin meslek durumları gibi çeşitli değişkenler açısından ele alınarak incelenmiştir (Tufan, Kılıç, Bulut, 2008; Ataman, Eroğlu, 2011). Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve sınavların içerikleri ile öğrencilerin sınav başarı durumları arasındaki ilişkiler incelenmiştir (Sağır, 2007; Sağır, Zahal, Gürpınar, 2014; Sahil, 2016). Alan içi ve alan dışından başvuran adayların orta öğretim başarı puanı, ÖSYM'nin düzenlediği merkezi sınavda alınan puan, Özel Yetenek Sınav Puanı (ÖYSP) ve bu puan türlerinin kat sayıları ve sınav değerlendirme kriterleri ele alınarak incelenmiştir (Atılğan, 2005; Ece, 2007; Arapgirlioğlu, Tankız, 2013; Sağır, Zahal, Gürpınar, 2013; Sağır, Zahal, Gürpınar, Özhan, 2014). Özel yetenek sınavlarının içerikleri incelenmiştir (Efe, 2006; Aşkın Kumova, Demirbatır, 2012). YÖK'ün 2020 yılında uygulamaya koyduğu özel yetenek sınavıyla öğrenci alan öğretmenlik programlarına başvuru koşullarına ilişkin kararının incelendiği araştırmaya ise rastlanmamıştır.

Her yıl üniversitelerin mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarında yapılacak sınavların içeriği üniversitelerin ilan ettiği yetenek sınavı kılavuzları ile açıklanmaktadır. Bu kurumlara öğrenci başvurularında, seçiminde ve yerleştirilmesinde baraj taban puanı belirlenmesi, sınav içeriği değişikliği yapılması, alan içi öğrencilere ek puan verilmesi gibi uygulamalarda zaman içerisinde bir takım değişikliklere gidilmiştir. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan Müzik Eğitimi ABD'ye yönelik olarak son değişiklik ise 2020 yılında Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) kararı ile yapılmıştır. ÖSYM YKS kılavuzunda yer alan bu karara göre öğrenci başvurularında; "Adayların, 2020-YKS'de özel yetenek sınavıyla öğrenci alan öğretmenlik programlarına başvuru yapabilmeleri için TYT'de en düşük 800.000'inci başarı sırasına sahip olmaları gerekmektedir." şartı getirilmiştir (ÖSYM, 2020a, s. 33). Bu karar öncesinde ise Üniversiteler, TYT'de başarı sırası yerine 150 ile 200 arasında değişim gösteren TYT puan barajını başvuru için kabul etmektedir. 2020 yılı YKS puanlarının yığınsal dağılımına bakıldığında ise 797.757'nci TYT başarı sırasının 220 ve üstü puan aralığında olduğu görülmektedir (ÖSYM, 2020b).

Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı; eğitim fakültelerinin özel yetenek sınavıyla öğrenci alan öğretmenlik programlarına getirilen YKS'nin birinci oturumu olan TYT'de en düşük 800.000'inci başarı sırasına sahip olma şartı uygulamasının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına etkilerinin neler olduğunu ortaya koymaktır.

Bu kapsamda aşağıdaki araştırma sorularına yanıtlar aranmıştır:

1. TYT başarı sırası barajının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına alan içi ve alan dışından başvuru yapan öğrenci sayılarına etkisi nedir?
2. TYT başarı sırası barajının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek sınavını alan içi ve alan dışından kazanan öğrenci sayılarına etkisi nedir?
3. TYT başarı sırası barajının Müzik Eğitimi ABD'ye alan içi ve alan dışından kayıt yaptıran öğrenci sayılarına etkisi nedir?
4. TYT başarı Sırası Barajının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı içeriklerine etkisi nedir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. "Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır." (Kaptan 1998, s. 59). "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır." (Karasar, 2006, s. 77).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; Ağrı Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Niğde Üniversitesi,

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi olmak üzere toplamda 15 üniversitenin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri kaynağını çalışma grubunda yer alan üniversitelerin 2019 ve 2020 yıllarında yapılan Müzik Eğitimi ABD yetenek sınavlarına alan içinden ve alan dışından başvuran, sınavı kazanan, bu programlara kayıt yaptıran öğrenci sayıları ve yetenek sınavı kılavuzları oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Yapılan bu çalışmada araştırma etiği ilkeleri gözetilmiş olup gerekli etik kurul izinleri alınmıştır. Etik kurul izni kapsamında; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu, 17.12.2020 tarihli, 72 sayılı karar numarası ile etik kurul onayı belgesi alınmıştır.

Araştırmanın verileri üniversitelerle yapılan resmi yazışma yoluyla elde edilmiş ve bu verilerde doküman incelemesi yapılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar.” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 189).

Üniversitelerin Müzik Eğitimi ABD 2019 ve 2020 yılları yetenek sınavlarına başvuran, sınavı kazanan ve bu programlara kayıt yaptıran alan içi ve alan dışı öğrenci sayılarına ilişkin verilerde betimsel istatistik analizleri yapılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğunu saptamak amacıyla çalışma grubu niceliksel olarak 30’dan küçük olduğu için Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Veriler normal dağılım şartını sağlamadığı için Üniversitelerin 2019 ve 2020 yılı yetenek sınavlarına alan içinden ve alan dışından; başvuran, kayıt yaptıran ve kazanan öğrenci sayıları arasında fark olup olmadığını test etmek amacıyla Wilcoxon işaretli-sıralar testi yapılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği durumlarda kullanılan, parametrik olmayan istatistikler içinde yer alan bu teknik ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2009, s. 145, 162).

Üniversitelerin Müzik Eğitimi ABD 2019 ve 2020 yılları yetenek sınavları kılavuzlarına ilişkin verilerde ise içerik analizi yapılmıştır. Kılavuzlarda belirtilen sınav içerikleri incelenerek belirtilen sınav boyutları altında 2019 ve 2020 yıllarında mevcut olma durumlarına göre var (+), yok (-) şeklinde kodlanarak verilmiştir. 2020 yılı yetenek sınavı içeriklerinde değişiklik yapan üniversitelerle öğrenci başvuru sayıları arasında ilişki olup olmadığını test etmek amacıyla nokta çift serili korelasyon analizi yapılmıştır. Nokta çift serili korelasyon, değişkenlerden biri ikili ve diğer değişken metrik olduğunda Pearson’un çarpım momenti korelasyonunun değeridir (Kornbrot, 2005, p. 1553). Ancak veriler, normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan durumlarda veriler arasındaki ilişkiyi test eden Spearman’s rho ilişki katsayısı ile analiz edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde TYT’de en düşük 800.000’inci başarı sırasına sahip olma şartı uygulamasının müzik öğretmenliği özel yetenek seçme sınavı öğrenci sayılarına etkilerinin neler olduğunu ortaya koymak amacıyla 15 üniversitenin Müzik Eğitimi ABD’nin 2019 ve 2020 yılları özel yetenek seçme sınavlarına ilişkin verilerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan Üniversitelerin Müzik Eğitimi ABD’leri sayı kodları kullanılarak (Ü 1); mesleki müzik eğitimi verilen ortaöğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler alan içi, diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler ise alan dışı olarak belirtilmiştir.

TYT Başarı Sırası Barajının Müzik Eğitimi ABD Özel Yetenek Seçme Sınavına Alan İçi ve Alan Dışından Başvuru Yapan Öğrenci Sayılarına Etkisine Yönelik Bulgular

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından başvuru yapan öğrenci sayılarına ilişkin veriler tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına başvuru yapan öğrenci sayıları

	2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
	Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ü 1	236	57,0	178	43,0	414	100	61	37,4	102	62,6	163	100
Ü 2	114	43,7	147	56,3	261	100	24	18,6	105	81,4	129	100
Ü 3	35	67,3	17	32,7	52	100	39	33,1	79	66,9	118	100
Ü 4	122	55,2	99	44,8	221	100	4	18,2	18	81,8	22	100
Ü 5	130	32,9	265	67,1	395	100	13	15,7	70	84,3	83	100
Ü 6	17	25,0	51	75,0	68	100	8	9,8	74	90,2	82	100
Ü 7	144	47,5	159	52,5	303	100	17	15,0	96	85,0	113	100
Ü 8	62	38,5	99	61,5	161	100	55	32,5	114	67,5	169	100
Ü 9	41	21,9	146	78,1	187	100	2	2,1	94	97,9	96	100
Ü 10	23	14,1	140	85,9	163	100	3	4,8	60	95,2	63	100
Ü 11	59	33,3	118	66,7	177	100	23	22,1	81	77,9	104	100
Ü 12	35	17,1	170	82,9	205	100	14	19,7	57	80,3	71	100
Ü 13	70	46,1	82	53,9	152	100	11	16,9	54	83,1	65	100
Ü 14	40	11,8	298	88,2	338	100	5	5,1	93	94,9	98	100
Ü 15	8	10,5	68	89,5	76	100	3	8,6	32	91,4	35	100

Tablo 1’de yer alan verilere göre, 2019 yılı alan içinden en çok başvuru alan 1. üniversite olurken, alan dışından 14. üniversite olduğu görülmektedir. Toplamda en çok başvuru alan üniversite ise 1. üniversitedir. 2020 yılında ise alan içinden en çok başvuru alan 1. üniversite olurken, alan dışından 8. üniversite olduğu görülmektedir. Toplamda en çok başvuru alan üniversite ise 8. üniversitedir.

2019 yılı alan içinden en az başvuru alan 15. üniversite olurken, alan dışından 3. üniversite olduğu görülmektedir. Toplamda en az başvuru alan üniversite ise 3. üniversitedir. 2020 yılında ise alan içinden en az başvuru alan 9. üniversite olurken, alan dışından 4. üniversite olduğu görülmektedir. Toplamda en az başvuru alan üniversite ise 4. üniversitedir. 2019 ve 2020 başvuru sayıları incelendiğinde 15 üniversitenin 12’sinde başvuru sayısının 2020 yılında kayda değer biçimde azaldığı görülmektedir.

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından başvuru yapan öğrenci sayılarının ortalamasına ilişkin sonuçlar tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına başvuru yapan öğrenci sayılarının ortalaması

Üniversite	2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
	Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
	n	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	
15	76	35.8	136	64.2	212	100	19	20.2	75	79.8	94	100

Tablo 2’ye göre 2019 yılında başvuru yapan ortalama 212 öğrencinin 76’sı alan içi, 136’sı alan dışındadır. 2020 yılında başvuru yapan ortalama 94 öğrencinin ise 19’u alan içi, 75’i alan dışındadır.

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına 2019 ve 2020 yıllarında başvuru yapan öğrenci sayılarının dağılımları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Wilcoxon işaretli-sıralar testine ilişkin sonuçlar tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özelyetenek seçme sınavına başvuru yapan öğrenci sayılarına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları

Alan içi 2020 – Alan içi 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	14	8.5	119	-3.35*	.001
Pozitif sıralar	1	1	1		
Fark olmayan	0				
Alan dışı 2020 – Alan dışı 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	12	9.08	109	-2.78*	.005
Pozitif sıralar	3	3.67	11		

Tablo 3. (Devamı)

Fark olmayan	0				
Toplam 2020 – Toplam 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	12	9.42	113	-3.01*	.003
Pozitif sıralar	3	2.33	7		
Fark olmayan	0				

*Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 3'te görüldüğü üzere üniversitelere 2019 yılında alan içinden başvuran öğrenci sayısı ile 2020 yılında alan içinden başvuran öğrenci sayıları arasında negatif yönde anlamlı bir farklılık vardır [$z=-3.35$, $p<.05$]. Alan dışından başvuran öğrenci sayıları arasında negatif yönde anlamlı bir farklılık vardır [$z=-2.78$, $p<.05$]. Toplam başvuru sayıları arasında da negatif yönde anlamlı bir farklılık vardır [$z=-3.01$, $p<.05$]. Dolayısıyla TYT 800 bin başarı sırası barajı kararının yetenek sınavlarına başvuru sayılarında düşüş olarak etki ettiği söylenebilir.

TYT BaşarıSırasıBarajının Müzik Eğitimi ABD Özel Yetenek Sınavını Alan İçi ve Alan Dışından Kazanan Öğrenci Sayılarına Etkisine Yönelik Bulgular

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavını 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kazanan öğrenci sayılarına ilişkin veriler tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavını kazanan öğrenci sayıları

	Kontenjanlar		2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
	2019 yılı	2020 yılı	Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ü 1	35	35	25	73,5	9	26,5	34	100	18	64,3	10	35,7	28	100
Ü 2	40	40	19	47,5	21	52,5	40	100	2	25,0	6	75,0	8	100
Ü 3	35	35	26	74,3	9	25,7	35	100	11	35,5	20	64,5	31	100
Ü 4	40	40	35	87,5	5	12,5	40	100	3	25,0	9	75,0	12	100
Ü 5	50	50	25	41,7	35	58,3	60	100	5	15,2	28	84,8	33	100
Ü 6	40	40	9	28,1	23	71,9	32	100	7	21,2	26	78,8	33	100
Ü 7	30	30	19	63,3	11	36,7	30	100	6	21,4	22	78,6	28	100
Ü 8	40	40	21	52,5	19	47,5	40	100	21	52,5	19	47,5	40	100
Ü 9	50	50	14	48,3	15	51,7	29	100	1	4,0	24	96,0	25	100
Ü 10	35	35	7	23,3	23	76,7	30	100	0	0	30	100	30	100
Ü 11	40	30	10	26,3	28	73,7	38	100	13	43,3	17	56,7	30	100
Ü 12	45	45	21	20,8	80	79,2	101	100	7	20,0	28	80,0	35	100
Ü 13	35	35	24	66,7	12	33,3	36	100	6	31,6	13	68,4	19	100
Ü 14	40	40	11	27,5	29	72,5	40	100	15	100	0	0	15	100
Ü 15	40	30	2	10,0	18	90,0	20	100	0	0	6	100	6	100

Tablo 4'teki verilere göre 2019 yılında özel yetenek seçme sınavını alan içinden kazanan en fazla öğrenci 4. üniversitede, alan dışından kazanan en fazla öğrenci 12. üniversitededir. Toplam kazanan öğrenci sayısı en fazla 12. üniversitededir. 2020 yılında alan içinden kazanan en fazla öğrenci 8. üniversitede, alan dışından kazanan en fazla öğrenci 10. üniversitededir. Toplam kazanan öğrenci sayısı en fazla 8. üniversitededir. 2019 yılında özel yetenek seçmesınavını alan içinden kazanan en az öğrenci 15. üniversitede, alan dışından kazanan en az öğrenci 4. üniversitededir. Toplam kazanan öğrenci sayısı en az 15. üniversitededir. 2020 yılında alan içinden kazanan en az öğrenci 10. ve 15. üniversitelerde, alan dışından kazanan en az öğrenci ise 14. üniversitededir. Toplam kazanan öğrenci sayısı en az 15. üniversitededir.

Toplam kazanan öğrenci sayılarına göre, 2019 yılında 6 üniversitenin kontenjanından daha az öğrencinin sınavı kazandığı görülürken, 2020 yılında ise 13 üniversitenin kontenjanından daha az öğrencinin sınavı kazandığı göze çarpmaktadır. Dolayısıyla TYT 800 bin barajı kararının yetenek sınavlarını kazanan öğrenci sayılarına da etki ettiği söylenebilir.

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavını 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kazanan öğrenci sayılarının ortalamasına ilişkin sonuçlar tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özelyetenek seçmesınavını kazanan öğrenci sayılarının ortalaması

Üniversite	2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
	Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
n	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%
15	18	44.2	23	55.8	41	100	8	30.9	17	69.1	25	100

Tablo 5’e göre 2019 yılında yetenek sınavını kazanan ortalama 41 öğrencinin 18’i alan içi, 23’ü alan dışındadır. 2020 yılında yetenek sınavını kazanan ortalama 25 öğrencinin ise 8’i alan içi, 17’si alan dışındadır.

Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavına 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kazanan öğrenci sayılarının dağılımları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Wilcoxon işaretli-sıralar testine ilişkin sonuçlar tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavını kazanan öğrenci sayılarına ilişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları

Alan içi 2020 – Alan içi 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	12	8.17	98	-2.59*	.004
Pozitif sıralar	2	3.5	7		
Fark olmayan	1				
Alan dışı 2020 – Alan dışı 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	6	10.75	64.5	-.75	.45
Pozitif sıralar	8	5.06	40.5		
Fark olmayan	1				
Toplam 2020 – Toplam 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	12	7.5	90	-3.11*	.002
Pozitif sıralar	1	1	1		
Fark olmayan	2				

*Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 6’da görüldüğü üzere 2019 ve 2020 yılı yetenek sınavını kazanan öğrenci sayıları arasındaki farka bakıldığında; alan içi öğrenci sayıları arasında negatif yönde anlamlı bir farklılık varken [$z=-2.59$, $p<.05$], alan dışı öğrenci sayıları arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Toplam öğrenci sayılarında ise negatif yönde anlamlı bir farklılık vardır [$z=-3.01$, $p<.05$]. Dolayısıyla TYT 800 bin barajı kararının yetenek sınavlarını kazanan alan içi öğrenci sayılarını ve toplam öğrenci sayılarını etkilerken, alan dışı kazanan öğrenci sayılarını etkilemediği söylenebilir.

TYT Başarı SırasıBarajının Müzik Eğitimi ABD’ye Alan İçi ve Alan Dışından Kayıt Yaptıran Öğrenci Sayılarına Etkisine Yönelik Bulgular

Müzik Eğitimi ABD’ye 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kayıt yaptıran öğrenci sayılarına ilişkin veriler tablo 7’te yer almaktadır.

Tablo 7.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayıları

	Kontenjanlar		2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
			Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
	2019 yılı	2020 yılı	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ü 1	35	35	22	75,9	7	24,1	29	100	9	69,2	4	30,8	13	100
Ü 2	40	40	21	60,0	14	40,0	35	100	1	20,0	4	80,0	5	100
Ü 3	35	35	26	76,5	8	23,5	34	100	4	22,2	14	77,8	18	100
Ü 4	40	40	33	86,8	5	13,2	38	100	0	0,0	6	100,0	6	100
Ü 5	50	50	25	62,5	15	37,5	40	100	3	12,5	21	87,5	24	100
Ü 6	40	40	9	28,1	23	71,9	32	100	7	21,2	26	78,8	33	100
Ü 7	30	30	19	63,3	11	36,7	30	100	4	16,0	21	84,0	25	100
Ü 8	40	40	23	57,5	17	42,5	40	100	14	42,4	19	57,6	33	100
Ü 9	50	50	14	48,3	15	51,7	29	100	1	4,0	24	96,0	25	100
Ü 10	35	35	7	23,3	23	76,7	30	100	0	0,0	30	100,0	30	100
Ü 11	40	30	8	30,8	18	69,2	26	100	4	26,7	11	73,3	15	100
Ü 12	45	45	15	37,5	25	62,5	40	100	11	47,8	12	52,2	23	100
Ü 13	35	35	24	66,7	12	33,3	36	100	4	36,4	7	63,6	11	100
Ü 14	40	40	9	22,5	31	77,5	40	100	5	100,0	0	0,0	5	100
Ü 15	40	30	2	22,2	7	77,8	9	100	0	0,0	5	100,0	5	100

Tablo 7'deki verilere göre 2019 yılında Müzik Eğitimi ABD'ye alan içinden kayıt yaptıran en fazla öğrenci 4. üniversitede, alan dışından en fazla öğrenci 14. üniversitededir. 2020 yılında alan içinden kayıt yaptıran en fazla öğrenci 8. üniversitede, alan dışından en fazla öğrenci 10. üniversitededir. 2019 yılında alan içinden kayıt yaptıran en az öğrenci 15. üniversitede, alan dışından en az öğrenci 4. üniversitededir. 2020 yılında alan içinden kayıt yaptıran en az öğrenci 4., 10. ve 15. üniversitelerde, alan dışından en az öğrenci ise 14. üniversitededir. Toplam kayıt yaptıran öğrenci sayılarına göre, 2019 yılında 10 üniversitenin kontenjanından daha az öğrencinin, 2020 yılında ise 14 üniversitenin kontenjanından daha az öğrencinin kayıt yaptırdığı göze çarpmaktadır. Dolayısıyla TYT 800 bin barajı kararının Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayılarına da etki ettiği söylenebilir.

Müzik Eğitimi ABD'ye 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kayıt yaptıran öğrenci sayılarının ortalamasına ilişkin sonuçlar tablo 8'de yer almaktadır.

Tablo 8.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayılarının ortalaması

Üniversite	2019 yılı öğrenci sayıları						2020 yılı öğrenci sayıları					
	Alan içi		Alan dışı		Toplam		Alan içi		Alan dışı		Toplam	
	n	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	\bar{x}	%	
15	17	53.1	15	46.9	32	100	4	24.9	14	75.1	18	100

Tablo 8'de yer alan verilere göre 2019 yılında Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran ortalama 32 öğrencinin 17 alan içi, 15 alan dışındadır. 2020 yılında kayıt yaptıran ortalama 18 öğrencinin ise 4'ü alan içi, 14'ü alan dışındadır.

Müzik Eğitimi ABD'ye 2019 ve 2020 yıllarında alan içi ve alan dışından kayıt yaptıran öğrenci sayılarının dağılımları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Wilcoxon işaretli-sıralar testine ilişkin sonuçlar tablo 9'da yer almaktadır.

Tablo 9.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayılarına ilişkin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi sonuçları

Alan içi 2020 – Alan içi 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	15	8	120	-3.41*	.001
Pozitif sıralar	0	0	0		
Fark olmayan	0				
Alan dışı 2020 – Alan dışı 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	7	9.14	64	-.23	.82
Pozitif sıralar	8	7	56		
Fark olmayan	0				
Toplam 2020 – Toplam 2019	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıralar	14	8	104	-3.24*	.001
Pozitif sıralar	1	1	1		
Fark olmayan	0				

*Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 9'da görüldüğü üzere 2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayıları arasındaki farka bakıldığında; alan içi öğrenci sayıları arasında negatif yönde anlamlı bir farklılık varken [$z=-3.41$, $p<.05$], alan dışı öğrenci sayıları arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Toplam öğrenci sayılarında ise negatif yönde anlamlı bir farklılık vardır [$z=-3.24$, $p<.05$]. Dolayısıyla TYT 800 bin barajı kararının Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran alan içi öğrenci sayılarını ve toplam öğrenci sayılarını etkilerken, alan dışı kazanan öğrenci sayılarını etkilemediği söylenebilir.

TYT Başarı Sırası Barajının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı içeriklerine etkisine yönelik bulgular

TYT'de en düşük 800.000'inci başarı sırasına sahip olma şartı uygulamasının müzik öğretmenliği özel yetenek sınavı içeriklerine etkilerinin neler olduğunu ortaya koymak amacıyla 15 üniversitenin Müzik Eğitimi ABD 2019 ve 2020 yılı kılavuzlarından elde edilen verilerde içerik analizi yapılarak sınav içerikleri “müziksel işitme-okuma-yazma, söyleme ve çalma” boyutları altında verilmiştir. Bu boyutlara ilişkin bulgular kılavuzlarda yer alma durumlarına göre +/- şeklinde kodlanarak sunulmuştur.

Üniversitelerin Müzik Eğitimi ABD 2019 ve 2020 yılları yetenek sınavları kılavuzlarına ilişkin verilerde içerik analizi yapılmıştır. Kılavuzlarda belirtilen sınav içerikleri incelenerek belirtilen sınav boyutları altında 2019 ve 2020 yıllarında mevcut olma durumlarına göre var (+), yok (-) şeklinde kodlanarak verilmiştir.

Müzik Eğitimi ABD'lerin 2019 ve 2020 yıllarında uyguladıkları yetenek sınavlarının müziksel işitme-okuma-yazma boyutuna ilişkin veriler tablo 10' da yer almaktadır.

Tablo 10.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı müziksel işitme-okuma-yazma boyutuna ilişkin veriler

	Ezgi diktesi		Aralık diktesi		Ezgi tekrarı		Ritim tekrar		Tek ses işitme		2-3-4 ses işitme		Ritim deşifre		Ezgi deşifre	
	19	20	19	20	19	20	19	20	19	20	19	20	19	20	19	20
Ü 1	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+
Ü 2	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	-
Ü 3	+	-	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
Ü 4	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
Ü 5	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+
Ü 6	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-
Ü 7	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	-
Ü 8	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-
Ü 9	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	-
Ü 10	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+

Tablo 10. (Devamı)

Ü 11	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ü 12	+	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+
Ü 13	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+
Ü 14	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-
Ü 15	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-

Tablo 10’da yer alan verilere göre müziksel işitme ve okuma boyutu kapsamında 2019 yılında toplam 10 üniversitede dikte sınavı, 1 üniversitede aralık diktesi sınavı, 14 üniversitede ezgi tekrarı ve ritim tekrarı sınavı, 4 üniversitede tek ses işitme, 15 üniversitede iki ses-üç ses – dört ses işitme sınavı, 3 üniversitede ritim deşifre sınavı, 11 üniversitede ezgi deşifre sınavı uygulanmıştır. 2020 yılında ise 3 üniversitede dikte sınavı, 1 üniversitede aralık diktesi sınavı, 14 üniversitede ezgi tekrarı ve ritim tekrarı sınavı, 3 üniversitede tek ses işitme, 15 üniversitede iki-üç-dört ses işitme sınavı, 3 üniversitede ritim deşifre sınavı, 8 üniversitede ezgi deşifre sınavı uygulanmıştır.

Bu verilere göre TYT 800 bin başarı sırası barajı kararının uygulandığı 2020 yılında müziksel işitme-okuma-yazma boyutu kapsamında 7 üniversitenin dikte sınavını, 3 üniversitenin solfej deşifre sınavını sınav kılavuzundan çıkardığı görülmektedir.

Müzik Eğitimi ABD’lerin 2019 ve 2020 yıllarında uyguladıkları yetenek sınavlarının söyleme ve çalma boyutuna ilişkin veriler tablo 11’ de yer almaktadır.

Tablo 11.

2019 ve 2020 yıllarında Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı söyleme ve çalma boyutlarına ilişkin veriler

	Söyleme				Çalma			
	İstiklal marşı		Şarkı		Eser		Deşifre	
	19	20	19	20	19	20	19	20
Ü 1	-	-	+	+	+	+	-	-
Ü 2	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 3	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 4	+	+	+	+	+	+	+	+
Ü 5	+	+	+	+	+	+	+	-
Ü 6	-	-	+	+	+	+	-	-
Ü 7	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 8	-	-	+	+	+	+	+	+
Ü 9	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 10	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 11	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 12	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 13	-	-	+	+	+	+	-	-
Ü 14	+	+	+	+	+	+	-	-
Ü 15	+	+	+	+	+	+	-	-

Tablo 11’de yer alan verilere göre 2019 ve 2020 yıllarında 11 üniversite söyleme boyutunda istiklal marşının seslendirmesini ve 15 üniversite tercihen seçilen bir şarkının seslendirilmesini uyguladığı görülmektedir. Çalma boyutunda ise 2019 ve 2020 yıllarında 15 üniversitenin eser çalma sınavı uyguladığı, 2019 yılında 3 üniversitenin çalgı deşifre sınavı uyguladığı, 2020 yılında ise 2 üniversitenin çalgı deşifre sınavı uyguladığı görülmektedir.

Bu verilere göre TYT 800 bin başarı sırası barajı kararının uygulandığı 2020 yılında söyleme ve çalma boyutu kapsamında 1 üniversitenin çalma deşifre boyutu değişikliği haricinde sınav kılavuzlarında farklılık olmadığı görülmektedir.

Müzik Eğitimi ABD’lerin 2019 ve 2020 yıllarında uyguladıkları yetenek sınavlarının müziksel işitme-okuma-yazma boyutu kapsamında dikte olmasının ya da olmamasının öğrenci başvuru sayılarının ortalamasına ilişkin sonuçlar tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 14’te yer alan bulgulara göre 2019 yılında solfej deşifre sınavı olan 11 üniversiteye alan içinden ortalama 92 öğrenci başvururken, alan dışından ortalama 138 öğrenci başvurmuştur. Solfej deşifre sınavı olmayan 4 üniversiteye ise alan içinden ortalama 32 öğrenci başvururken, alan dışından ortalama 129 öğrenci başvurmuştur. 2020 yılında solfej deşifre sınavı olan 8 üniversiteye alan içinden ortalama 21 öğrenci başvururken, alan dışından ortalama 65 öğrenci başvurmuştur. Solfej deşifre sınavı olmayan 7 üniversiteye ise alan içinden ortalama 16 öğrenci başvururken, alan dışından ortalama 87 öğrenci başvurmuştur. 2019 yılında da solfej deşifre sınavı olan üniversitelere toplam başvuru sayısı daha fazlayken, 2020 yılında solfej deşifre sınavı olmayan üniversitelere toplam başvuru sayısı daha fazladır.

2019 ve 2020 yılı başvurularında alan içi öğrenciler solfej deşifre sınavı olan üniversiteleri tercih ederken, alan dışı öğrenciler 2020 yılında solfej deşifre sınavı olmayan üniversiteleri daha fazla tercih ettikleri görülmektedir.

Müzik Eğitimi ABD 2020 yılı özel yetenek seçme sınavında solfej deşifre olup olmaması ile bu üniversitelere başvuru yapan öğrencilerin sayıları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için yapılan nokta çift serili korelasyon Spearman’s rho ilişki katsayısı analizi sonuçları tablo 15’te yer almaktadır.

Tablo 15.

2020 yılı yetenek sınavlarının müziksel işitme-okuma-yazma boyutu solfej deşifre sınavı ile öğrenci başvuru sayıları arasındaki ilişki

		Alan içi başvuru	Alan dışı başvuru	Toplam başvuru
Solfej deşifre sınavı	r	,13	-,46	-,21
	p	,32	,05	,22
	n	15	15	15

*p<.05

Tablo 15’te yer alan korelasyon analizi bulgularına göre seçme sınavında solfej deşifre olan üniversiteler ile alan dışından başvuru yapan öğrenciler arasında negatif yönde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır [$r = -.46$; $p < .05$]. Solfej deşifre sınavı olan üniversiteler ile alan içinden başvuru yapan öğrenciler ve toplam başvuru sayıları arasındaki ilişki ise istatistiksel olarak anlamlı değildir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

YÖK’ün öğretmen yeterliklerini sağlamada ortak bir başarı seviyesi yakalamak için özel yetenek sınavıyla öğrenci alan lisans programlarına başvuruda aranan TYT 800 bin başarı sırası barajı kararının; 2020 yılı Müzik Eğitimi ABD yetenek sınavlarına başvuran öğrenci sayılarının, sınavları kazanan öğrenci sayılarının ve kayıt yaptıran öğrenci sayılarının azalmasına neden olduğu sonucuna varılmıştır. Alan içi ve alan dışı öğrenci sayıları açısından bakıldığında ise alan içinden öğrencilerin, alan dışından öğrencilere göre olumsuz yönde etkilendiği görülmektedir.

2020 yılı YKS değerlendirme raporunda okul türlerine göre TYT sınav puanları istatistiklerinde Güzel Sanatlar Liseleri, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi/Özel Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinden TYT’ye katılan toplam 6695 adayın ortalama 171.47 puan aldığı görülmektedir (ÖSYM, 2020c, s.106). Ayrıca, ÖSYM (2020b) 2020 yılı YKS 797.757’nci TYT başarı sırasının 220 ve üstü puan aralığında olduğu göz önüne alındığında alan içi adayların ortalama puanlarının 800 bininci başarı sırasının oldukça altında olması 2020 yılı yetenek sınavlarına başvuran alan içi öğrenci sayısını olumsuz yönde etkilemiştir. Dolayısıyla bu durum toplam başvuran öğrenci sayılarına da olumsuz yönde yansımıştır. Haliyle başvuran öğrenci sayısının düşük olması Müzik Eğitimi ABD özel yetenek sınavını kazanan ve Müzik Eğitimi ABD’ye ayıt yaptıran öğrenci sayılarına da olumsuz yönde yansımıştır. Bu durumun 2020 yılında uygulanmaya başlanan TYT 800 bin başarı sırası barajı kararı ile üniversitelerin kontenjanlarını dolduramaması nedeniyle ortaya çıktığı düşünülmektedir.

YÖK'ün bu kararı öncesinde üniversiteler, TYT'de başarı sırası yerine 150 ile 200 arasında değişim gösteren TYT puan barajını Müzik Eğitimi ABD özel yetenek sınavlarına başvuru için kabul etmektedir. Ayrıca 2019 yılı YKS değerlendirme raporu okul türlerine göre TYT sınav puanları istatistikleri incelendiğinde alan içi kabul edilen Güzel Sanatlar Liseleri, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinden 6290 aday ortalama 166,19 puan almıştır (ÖSYM, 2019, s.122). Dolayısıyla 2019 yılında yapılan Müzik Eğitimi ABD özel yetenek sınavlarına başvuran, sınavları kazanan ve Müzik Eğitimi ABD'ye kayıt yaptıran öğrenci sayılarının bu programların kontenjanları göz önüne alındığında yeterli düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

TYT Başarı Sırası Barajının Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı içeriklerine etkisine bakıldığında, 2020 yılı yetenek sınavı kılavuzlarındaki söyleme ve çalma boyutlarında çalma deşifre boyutu değişikliği haricinde herhangi bir değişikliğe neden olmadığı sonucuna varılmıştır. Ancak, bu durumun müziksel işitme-okuma-yazma boyutunda yer alan dikte ve deşifre sınavlarının kaldırılması yönünde değişikliğe neden olduğu görülmektedir. Müziksel işitme okuma boyutunda yer alan ve genellikle eleme aşamasında uygulanan dikte ve solfej deşifre sınavlarının kaldırılmasının, Üniversitelerin yetenek sınavlarına başvuru yapacak öğrenci sayılarının azalacağını ön görmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. 2019 ve 2020 yılında başvuru yapan öğrenci sayılarına bakıldığında da bu durumun gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Efe (2006), 2004-2005 yılında 20 üniversitenin Müzik Eğitimi ABD'de uygulanan özel yetenek seçme sınavı içeriklerini incelediği çalışmasında; eleme niteliğinde ele aldığı birinci aşama sınav içeriklerinde ağırlıklı olarak tek ses, çok ses algılama, yineleme ve adlandırma uygulamalarının, ezgi işitme (ezgi tekrarı), ritim işitme (ritim tekrarı) uygulamalarının ağırlıklı olarak yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Bunun yanı sıra müziksel okuma ve yazma uygulamalarının ağırlıklı olarak yapılmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yerleştirme niteliğinde ele aldığı ikinci aşama sınav içeriklerinde ise müziksel okuma ve yazma, müziksel söyleme, müziksel çalma uygulamalarının ağırlıklı olarak yapıldığı sonucuna ulaşmıştır.

Aşkın Kumova ve Demirbatır (2012), 2010-2011 yılında 23 üniversitenin Müzik Eğitimi ABD'de uygulanan özel yetenek seçme sınavı içeriklerini incelediği çalışmasında ise birinci aşama sınav içeriklerinde müziksel işitme alanına yönelik uygulamaların yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. İkinci aşama sınav içeriklerinde ise müziksel işitme, çalgı ve ses alanı sınavlarının yapıldığını, bazı üniversitelerin müziksel işitme alanına bu aşamada yer vermediği sonucuna ulaşmıştır. Dolayısıyla üniversiteler arasında sınav içerikleri konusunda farklı uygulamaların yapıldığını ortaya koymuştur.

Müzik Eğitimi ABD'de uygulanan özel yetenek sınavlarının içeriklerinin incelendiği bu çalışmalara bakıldığında müziksel okuma ve yazma, müziksel söyleme, müziksel çalma boyutlarının farklı aşamalarda ya da farklı ağırlıklarla 2019 yılı sınav içeriklerine benzer şekilde uygulandığı görülmektedir. Ancak 2020 yılında TYT Başarı Sırası Barajı uygulaması ile Müzik Eğitimi ABD özel yetenek seçme sınavı içeriklerinden müziksel işitme-okuma-yazma boyutunda yer alan dikte ve deşifre sınavlarının kaldırılmasına yönelik etkisi göze çarpmaktadır.

Ayrıca müziksel işitme-okuma-yazma boyutu kapsamında yapılan dikte ve deşifre sınavları ile alan dışından başvuran öğrenci sayıları arasında negatif yönde ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Yetenek sınavı başvurularında alan içi öğrencilerin dikte sınavı olan üniversiteleri, alan dışı öğrencilerin ise dikte sınavı olmayan üniversiteleri daha fazla tercih ettikleri görülmektedir. Yetenek sınavı başvurularında alan içi öğrenciler solfej deşifre sınavı olan üniversiteleri tercih ederken, alan dışı öğrenciler 2020 yılında solfej deşifre sınavı olmayan üniversiteleri daha fazla tercih ettikleri görülmektedir.

Üniversitelerin özel yetenek sınavına giren öğrenci profilini Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden ve genel liselerden mezun olan öğrenciler oluşturmaktadır. Güzel sanatlar alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık edilmesini ve güzel sanatlarla ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırılması hedefleyen Güzel Sanatlar Liselerinin ders içeriğini müzik alanına ilişkin dersler ve genel kültür dersleri oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu okullardan mezun olan öğrenciler yetenek sınavı içeriğinde yer alan dikte ve deşifre sınavları olan üniversiteleri tercih etme konusunda ayırım gözetmezken, alan dışından mezun olan öğrenciler, bu sınav içeriğine sahip olmayan üniversitelerin yetenek sınavına girme eğilimi göstermektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda; Özel yetenek sınavıyla öğrenci alan lisans programlarına başvuruda aranan TYT'de ilk 800.000'e girme şartı yerine, TYT puanı barajının üniversitelerin kendi kararına bırakılması önerilmektedir. Geçmiş yıllarda alınan ortalama TYT puanları göz önüne alınarak alan

içinden başvuru yapacak öğrencilerin lehine bir baraj belirlenmesi önerilmektedir. Bunun yanı sıra YÖK'ün TYT 800 bin başarı sırası barajı kararını Güzel Sanatlar Liseleri öğrencileri için ulaşılabilir hale getirmek için, Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci alım koşullarının düzenlenmesi, bu liselerin müfredatlarının ve verilen eğitimin niteliğinin gözden geçirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Arapgirlioğlu, H., Tankız, K. (2013). Özel yetenek sınavlarında AOBP ve YGS puanlarının yerleştirme puanları içerisindeki dağılımının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 14-26. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7790/101864>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Aşkın Kumova, P., Demirbatır, R. E. (2012). Müzik öğretmenliği programları kapsamında özel yetenek sınavlarının karşılaştırılarak incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 103 - 127. Erişim adresi: <http://www.gefad.gazi.edu.tr/tr/pub/issue/6736/90556>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Ataman, Ö., Eroğlu, Ö. (2011). Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi müzik özel yetenek sınavına başvuran öğrenci adaylarının profili. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(25), 19-29. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/baunsobed/issue/50199/646428>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Atılğan, H. (2005). Müzik Öğretmenliği Özel Yetenek Seçme Sınavının Çok-Yüzeyle Rasch Modeli ile Analizi (İnönü Üniversitesi Örneği). *Eurasian Journal of Educational Research*, 20, 62 - 73. Erişim adresi: <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TIRBeE56UTA>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Büyüköztürk, Ş. (2009). *Sosyal Bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ece, A. S. (2007). Özel yetenek sınavlarında yerleştirmeye esas olan puan ve katsayıların alan ve alan dışından gelen adaylara yansımaları (Karşılaştırmalı durum saptaması). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 121-132. Erişim adresi: <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/T0Rnd05EZzQ>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Efe, İ. E. (2006). *Türkiye'deki müzik öğretmenliği lisans programlarına yönelik uygulanan giriş sınavlarındaki farklı ölçme yaklaşımlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Kaptan, S. (1998). Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri. Ankara: Tekışık.
- Karasar, N. (2006). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel.
- Kornbrot, D. (2005). *Point biserial correlation*. *Encyclopedia of Statistics in Behavioral Science: Volume 3* (Brian S. Everitt & David C. Howell, Ed.). Chichester: John Wiley & Sons.
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. (2013, 7 Eylül). Resmi Gazete (Sayı: 28758). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/09/20130907-4.htm>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2018, Şubat 19). *Ortaöğretim Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi (Müzik, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Görsel Sanatlar)*. Erişim adresi: https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/21173451_ort_ogrtm_hdc_2018.pdf. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- ÖSYM (2019). *2019-YKS Değerlendirme raporu*. Erişim adresi: <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2019/GENEL/yksDegRaporweb03092019.pdf>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (2020a). *Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı kılavuzu*. Erişim adresi: https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2020/YKS/YksKilavuz14052020_0.pdf. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- ÖSYM (2020b). *Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı sayısal veriler*. Erişim adresi: https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2020/YKS/yks_sayisal_27072020.pdf. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- ÖSYM (2020c). *2020-YKS Değerlendirme raporu*. Erişim adresi: <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2020/GENEL/yksdegraporweb27112020.pdf>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- ÖSYM (2021). *2021-YKS Yükseköğretim ve Kontenjanları Kılavuzu*. Erişim adresi: <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2021/YKS/kntkilavuz16072021.pdf>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).

- Sahil, A. (2016). *Anadolu güzel sanatlar lisesi ve genel liselerden mezun olan öğrencilerin müzik öğretmenliği bölümü özel yetenek sınavlarında başarı durumlarının karşılaştırılması*. T. Yazıcı, K. Gülbeyaz (Ed.). 2. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi E - Bildiriler Kitabı, 27-33. Erişim adresi: http://www.imdcongress.com/dosya/arsiv/2016/bildiriler_kitabi.pdf. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Sağır, T. (2007). Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü ile diğer liselerden mezun öğrencilerin müzik öğretmenliği programı özel yetenek giriş sınavındaki başarı durumlarının incelenmesi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 212-221. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gopsbad/issue/48546/616319>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Sağır, T., Zahal, O., Gürpınar, E. (2013). Müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında YGS puanları ile müzik alanı puanları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 10(1), 541-554. Erişim adresi: <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/2403>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Sağır, T., Zahal, O., Gürpınar, E. (2014). Müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarına giren adayların, alan puanları ve sınav başarı durumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 41, 0-0. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/abuhsbd/issue/32979/366625>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Sağır, T., Zahal, O., Gürpınar, E., Özhan, U. (2014). Müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında OBP ile alan puanları ve sınav başarı durumları arasındaki ilişkiler. *The Journal of Academic Social Science*, 24, 33-46. Doi: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2240>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Tufan, E., Kılıç, I., Bulut, F. (2008). 2006 -2007 eğitim-öğretim yılı müzik özel yetenek giriş sınavına katılan öğrenci profili. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)*, 20, 177-192. Erişim adresi: <http://sobbiad.mu.edu.tr/index.php/asd/article/viewFile/714/601>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK (2015, Ocak 15). *Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları ile Müzik ve Sahne Sanatları Liseleri Yönetmeliği*. Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/01/20150115-2.htm>. (Erişim Tarihi:30/07/2021).